

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 162/22

2022 m. rugsėjo 28 d., Liuksemburgas

Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-174/21 | *Agrofert / Parlamentas*

Parlamento sprendimas neleisti susipažinti su dviem dokumentais, susijusiais su tyrimu dėl buvusio Čekijos ministro pirmininko Andrej Babiš netinkamo Europos Sąjungos lėšų panaudojimo ir galimo interesų konflikto, yra galiojantis

Bendrasis Teismas, pirma, konstatavo, kad išnyko bendrovės „Agrofert“ suinteresuotumas pareikšti ieškinį dėl sprendimo neleisti jai susipažinti su Komisijos parengta ataskaita šioje srityje, ir, antra, atmetė šios bendrovės ieškinį dėl sprendimo neleisti susipažinti su Komisijos raštu Čekijos ministrui pirmininkui

Ieškovė *Agrofert, a.s.* yra Čekijoje įsteigta kontroliuojančioji bendrovė; ji kontroliuoja daugiau nei 230 bendrovių, veikiančių įvairiuose ekonomikos sektoriuose, kaip antai žemės ūkio, maisto produktų gamybos, chemijos pramonės ar žiniasklaidos. Ją įsteigė Andrej Babiš; vėliau 2017–2021 m. jis buvo Čekijos Respublikos ministras pirmininkas. Parlamento rezoliucijoje¹ dėl Čekijos ministro pirmininko netinkamo Europos Sąjungos lėšų panaudojimo ir galimo interesų konflikto tyrimo atnaujinimo teigiama, kad, paskyrus A. Babiš ministru pirmininku, jis toliau kontroliavo *Agrofert* grupę. Manydama, kad šis teiginys neteisingas, ir norėdama susipažinti su šaltiniais ir informacija, kuriuos Parlamentas turėjo prieš priimdama šią rezoliuciją, ieškovė jam pateikė prašymą leisti susipažinti su keliais dokumentais². 2020 m. rugsėjo 14 d. pirminiame atsakyme Parlamentas nurodė tam tikrus viešai prieinamus dokumentus ir atsisakė leisti susipažinti su Komisijos raštu Čekijos ministrui pirmininkui bei Komisijos galutine audito ataskaita dėl valdymo ir kontrolės sistemų, nustatytų Čekijos Respublikoje siekiant išvengti interesų konfliktų, veikimo audito³. Atsakydamas į pakartotinį prašymą 2021 m. sausio 15 d. sprendimu⁴ Parlamentas, be kita ko, patvirtino savo atsisakymą leisti susipažinti su šiais dviem dokumentais, remdamasis Reglamente Nr. 1049/2001 numatyta inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsaugos išimtimi⁵.

Bendrasis Teismas, kuriame buvo pareikštas ieškinyms dėl šio sprendimo panaikinimo, pirma, **konstatavo, kad**

¹ 2020 m. birželio 19 d. Parlamento rezoliucija 2019/2987(RSP) dėl Čekijos Respublikos ministro pirmininko netinkamo ES fondų panaudojimo ir galimo interesų konflikto tyrimo atnaujinimo (OL C 362, 2021, p. 37).

² Pagal 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331).

³ Pagal 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013, p. 320; klaidų ištaisymas OL L 274, 2019 10 28, p. 19), 72–75 ir 125 straipsnius.

⁴ 2021 m. sausio 15 d. Europos Parlamento sprendimas A(2019) 8551 C (D 300153), kuriuo atsakyta leisti ieškovei susipažinti su dviem dokumentais, susijusiais su tyrimu dėl buvusio Čekijos Respublikos ministro pirmininko netinkamo Europos Sąjungos lėšų panaudojimo ir galimo interesų konflikto.

⁵ Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje numatyta išimtis.

išnyko ieškovės suinteresuotumas pareikšti ieškinį dėl Parlamento sprendimo neleisti jai susipažinti su Komisijos galutine audito ataskaita, ir, antra, atmetė ieškinį dėl sprendimo neleisti susipažinti su Komisijos raštu Čekijos ministrui pirmininkui.

Bendrojo Teismo vertinimas

Visų pirma Bendrasis Teismas nagrinėjo, ar, Komisijai paskelbus galutinę audito ataskaitą, ieškovė vis dar suinteresuota pareikšti ieškinį tiek, kiek jos reikalavimas panaikinti sprendimą susijęs su Parlamento atsisakymu leisti susipažinti su šia ataskaita.

Jis konstatavo, kad, **paskelbus minėtą ataskaitą, Parlamento atsisakymas leisti susipažinti su šiuo dokumentu nebeturi poveikio**, nes dokumento rengėja, t. y. Komisija, nusprendė jį padaryti prieinamą visuomenei, ir kad **ginčijamo sprendimo panaikinimas** tiek, kiek atsisakyta leisti susipažinti su minėta ataskaita, **nesukeltų jokių papildomų pasekmių**, susijusių su šio dokumento atskleidimu, **ir negalėtų suteikti naudos ieškovei**.

Šių išvadų nepaneigia tai, kad Komisija nepaskelbė visos galutinės audito ataskaitos versijos. Bendrasis Teismas priminė, kad atitinkamas dokumentas tampa prieinamas visuomenei dėl prašymo leisti su juo susipažinti, o toks prašymas gali lemti tik viešos šio dokumento versijos atskleidimą. Šiuo klausimu jis pažymėjo, kad Komisijos sprendimas neatskleisti visuomenei tam tikrų galutinėje audito ataskaitoje esančių duomenų grindžiamas ne Reglamente Nr. 1049/2001 numatyta inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsaugos išimtimi, o tam tikros informacijos, kaip antai asmens duomenų ar komercinių paslapčių, apsaugos reikalavimais. Atsižvelgdamas į tai, jis padarė išvadą, kad sprendimo, kuriuo Parlamentas atsisakė leisti susipažinti su galutine audito ataskaita, remdamasis Reglamente Nr. 1049/2001 numatyta inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsaugos išimtimi, panaikinimas negalėtų lemti šių duomenų atskleidimo visuomenei, nes Parlamentas nėra šios ataskaitos rengėjas, taigi jis negali jos atskleisti daugiau, nei leido Komisija, šio dokumento rengėja. Vadinasi, dėl galutinės audito ataskaitos paskelbimo ieškovė gavo naudos, o tai yra vienintelė nauda, kurią ji galėjo gauti, pareikšdama ieškinį.

Bendrasis Teismas pridūrė, jog tai, kad ieškovė nusprendė prašyti Parlamento, o ne galutinę audito ataskaitą parengusios institucijos, leisti su ja susipažinti, neleidžia daryti išvados, kad paskelbdama šį dokumentą Komisija jį atskleidė kaip „trečiasis asmuo“, nes ji yra jo rengėja.

Jis padarė išvadą, kad **ieškovė nebeturi suinteresuotumo pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo** tiek, kiek Parlamentas atsisakė leisti susipažinti su galutine audito ataskaita.

Toliau Bendrasis Teismas nagrinėjo reikalavimą iš dalies panaikinti ginčijamą sprendimą, t. y. tiek, kiek Parlamentas atsisakė leisti ieškovei susipažinti su Komisijos raštu.

Pirma, jis atmetė ieškinio pirmąjį pagrindą, grindžiamą Reglamente Nr. 1049/2001 numatytos inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsaugos išimties pažeidimu tiek, kiek Parlamentas neįrodė, kad įvykdytos atsisakymo leisti susipažinti su Komisijos raštu sąlygos.

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas konstatavo, kad nagrinėjamu atveju Komisijos tyrimo tikslas, t. y. užtikrinti valstybės narės kontrolės ir valdymo sistemų atitiktį Sąjungos teisei, nebuvo pasiektas tuo metu, kai buvo parengtas Komisijos paskesnis raštas. Iš tiesų šis tikslas negali apsiriboti vienintele atitinkamoje valstybėje narėje nustatytų sistemų analize; audito ataskaitoje Komisijos pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas, kurio imasi ši valstybė narė, taip pat yra vienas iš etapų siekiant tyrimo tikslo. Taigi **pagal šią išimtį užtikrinama tyrimo tikslų apsauga neišnyksta nei priėmus minėtą ataskaitą, nei parengus paskesnį raštą**, kuriame Komisija pateikia informaciją apie toje ataskaitoje suformuluotų rekomendacijų įgyvendinimą. Abiem atvejais **pradedami keitimosi informacija su valstybe nare etapai**: vienas jų susijęs su pradinėmis rekomendacijomis, kitas – su dar neįgyvendintomis rekomendacijomis, **o šios yra tyrimų, kuriems taikoma ši išimtis, dalis**.

Be to, Bendrasis Teismas atmetė ieškovės argumentą, kad Parlamentas neįrodė, kad Komisijos rašto atskleidimas galėtų pakenkti tyrimui. Viena vertus, siekdamas nustatyti Komisijos rašto ir nagrinėjamo per auditą atliekamo

tyrimo sąsają Parlamentas turėjo tik parodyti, kad šis raštas yra vienas iš dokumentų, susijusių su vykstančiu tyrimu. Kita vertus, **ginčijamame sprendime pateiktų motyvų pakanka paaiškinti, kodėl Komisijos rašto atskleidimas galėjo pakenkti per auditą atliekamo tyrimo tikslui**, juolab kad, atsižvelgiant į Čekijos ministro pirmininko tiesioginį dalyvavimą, buvo svarbu užtikrinti, kad šio ministro pirmininko ir Komisijos dialogas vyktų laikantis konfidencialumo.

Antra, Bendrasis Teismas atmetė ieškinio antrąjį pagrindą, grindžiamą tuo, kad neatsižvelgta į viršesnio viešojo intereso, pateisinančio Komisijos rašto atskleidimą, buvimą. Žinoma, teisė į gynybą savaime yra bendrasis interesas. Vis dėlto tai, kad nagrinėjamu atveju ši teisė išreiškia ieškovės subjektyvų interesą gintis nuo Parlamento jai pareikštų rimtų priekaištų, reiškia, kad **ieškovės nurodomas interesas yra ne bendrasis, bet privatus, todėl ji neįrodė viršesnio viešojo intereso, pateisinančio Komisijos rašto atskleidimą, buvimo**.

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinyje pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Likite su mumis!

